

Els pressupostos de Rufián

«L'amenaça, real, d'un govern del PP i Vox no pot ser un argument per abaratir els vots. O és que el PSOE no sacrificarà res per impedir-ho?»

Pere Aragonès no ha anat aquest divendres a la conferència de presidents a Salamanca. Ha preferit volar fins a Ginebra per reunir-se amb la secretària general del seu partit, Marta Rovira. El cap de l'executiu ha rebut aquests dies moltes crítiques per no representar Catalunya en una trobada on l'assumpte estrella eren els fons europeus que rebrà Espanya per posar al dia l'economia. L'argument per no anar-hi és que tot plegat és, només, una foto. Els fets li han donat la raó perquè Pedro Sánchez s'ha limitat a explicar als presidents que aquest any els transferirà 10.500 milions aquest any, el 55% del que rebrà. Els gestionaran, però no governaran. Sánchez ha escoltat, però, com passava en les conferències de presidents de la Covid, no ha canviat res perquè el peix ja estava venut.

La posada en escena dels fòrums autonòmics és federal, però la pràctica no. Els presidents del PSOE, especialment els del País Valencià i les Balears, hi van com a part del martirologi que també és escoltar les soflames tavernàries de companys seus com Emiliano García Page, els del PP a trolejar tant com poden, el lehendakari Iñigo Urkullu només si negocia i cobra bilateralment i per avançat alguna cosa, i el regionalista Miguel Ángel Revilla a mostrar la cara més pintoresca de la política autonòmica. Díficil encaix per a un president de la Generalitat que intenta no enterrar l'agenda independentista i aspira a negociar de tu a tu l'amnistia i el referèndum.

La independència no és, per més que els apòstols de la jugada mestra propaguin el contrari, a tocar i el "mentrestant" autonòmic s'ha de gestionar en un país on les dades sobre la sortida de la crisi pandèmica no són tranquil·litzadores. Això vol dir picar pedra a la taula de diàleg - dos anys segons els acords de govern que tothom va afirmar compartir- i preparar-se pel que vindrà després: el que ERC i la CUP van batejar com l'"embat democràtic". Però també posar tota la carn a la graella de la bilateralitat. Així, és important la reunió de la comissió bilateral de dilluns i també l'acció política al Congrés, on Sánchez necessita vots independentistes per governar i aprovar pressupostos.

Perquè la taula de diàleg segueixi viva i les comissions bilaterals funcionin en temes com el finançament, les infraestructures, la llengua o els fons europeus la palanca del Congrés és necessària. ERC, Junts i la CUP han enterrat la destrala de guerra al Parlament i el Govern i, per tant, és difícil que renunciïn a esbravar la seva pugna a la cambra baixa espanyola. El grup de Míriam Nogueras no té ganes de jugar als acords perquè no casa amb el relat de la confrontació (sobretot quan és simbòlica) i la situació d'inferioritat amb relació a ERC (quatre diputats contra 13) li dificultaria penjar-se les medalles. Els dos de la CUP no són aritmèticament necessaris i tampoc estan per assumir contradiccions, i els quatre del PDECat tenen ganes d'arribar a acords i el seu rol extraparlamentari a Catalunya fa que siguin de sucre.

Així les coses, ERC és el partit que, liderant el Govern i el diàleg bilateral als organismes estatutaris i a la taula de diàleg, té ara una posició central a Madrid. Disposa de les palanques per aconseguir que el mentrestant es tradueixi en partides i, fins ara, les coses no els han sortit prou bé. El grup de Gabriel Rufián no se n'ha sortit amb la governança catalana dels fons europeus - va votar estats d'alarma a canvi d'un suposat compromís per assegurar-la-, amb la derogació de la reforma laboral i de la llei mordassa -que aquest divendres ha servit per condemnar Pol Serena-, fer efectiu el traspàs de la gestió de l'ingrés mínim vital -la gran pastanaga per votar els darrers pressupostos- o aconseguir una llei de la memòria més ambiciosa. Per contra, sí que s'ha apuntat alguns èxits en assumptes com la nova llei d'educació, la llei de canvi climàtic o l'aixecament del control financer a la Generalitat.

La gran assignatura per Rufián era aconseguir els indults. Se'n va sortir al juny, però ERC no en va poder treure rèdit electoral. La mesura de gràcia era per als quatre presos republicans -entre ells Oriol Junqueras-, però també per als quatre de Junts i per al president d'Òmnium. Sense les urgències de Sánchez un cop perduda la possibilitat de fer descansar la governabilitat sobre Ciutadans i la pressió política d'Esquerra en tots els fronts, no s'hauria concedit. Obtenir-los abans del 14-F hauria reforçat, a les portes de les urnes, l'estratègia republicana, que Junts i les seves terminals qüestionen amb contundència. L'indult va arribar després de les eleccions que ERC va perdre per la mínima amb el PSC i guanyar per la mínima a Junts, però el PSOE se'ls vol cobrar cars.

Sánchez no només menysprea la proposta de referèndum i amnistia i es nega a formular-ne alguna d'alternativa. Tampoc vol sentir a parlar de cedir el control dels fons europeus per més que el Govern estigui disposat a violentar la situació per parlar-ne a la bilateral de dilluns. I, malgrat tot, dona per fet el vot favorable dels 13 diputats d'Esquerra als seus pressupostos. Un suport, és clar, que en res obligaria el PSC al Parlament. Si de cas, que la factura la paguin els comuns.

Rufián, que abans de ser el cap de files a Madrid no se'n callava cap ni amb el PSOE ni amb el PP -recordeu aquells tuits de "a mi el que més m'agrada del PP és"... i poseu-hi el dirigent socialista que vulgueu-, encara no ha castigat amb duresa els socialistes perquè s'hi jugava els indults i la taula de diàleg. En una negociació és difícil que tothom quedi content. Qui és més fort sempre pensa que ha cedit massa i el petit sovint creu que podria haver tibat més. Però el que és imprescindible és situar-se, d'entrada i amb contundència, en el no. Després, si hi ha concessions clares i garanties, ja vindrà l'abstenció o el sí.

És evident que el PP i el PSOE no són el mateix malgrat que tinguin la mateixa idea immobilista sobre la sobirania nacional espanyola. Però l'amenaça de que retirar el suport a Sánchez facilitarà un govern del PP i Vox -la possibilitat és real malgrat que sense pes significatiu de Ciutadans s'encareix molt- no pot ser l'argument per abaratir els vots d'ERC o dels seus socis de Bildu i el BNG al Congrés. O és que a l'esquerra espanyola tant li fa deixar la Moncloa i encimbellar l'extrema dreta i no està disposada a cedir ni un bri de poder i sobirania per més que ho demanin reiteradament i àmpliament els catalans? Per sortir-se'n cal donar la volta a arguments perversos.